

NÚMERO
SOLT
15 Cèntims

SETMANARI POPULAR INDEPENDENT

Palamós 22 de Setembre de 1928.

ANY II

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Palamós, trimestre	2'00	ptes.
Fora, trimestre	2'25	id.
Estranger, un any	15'00	id.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

MAURI I VILAR. 2. SEGÓN.

Anuncis, comunicats i reclams a preus segons tarifa.
Pagaments a la bestreta.

D'un comentari i d'una resposta

No tinc per costum Sr. Juanals, manifestar la meua opinió en els assumptes en els quals no se m'hi dona cap intervenció. Però aquesta volta trobo tan errada la vostra contesta al comentari d'en Néstor, que no puc menys que decidir-me a escriure les presents ratlles.

Comprenc perfectament la braó amb que defenseu a la joventut de nostre vila, ja qu'al fi i al cap compliu amb els deures que té un bon fill vers el poble que l'ha vist neixer; mes crec qu'escriguéreu vostres paraules sens convicció de cap mena. També per mi Palamós, es el bressol de ma infantesa, i el santuari de moltes i dolces remembrances; és per aixó, i per el natural interés que m'inspira, que avui em veig obligat a demostrar-vos que vostres judicis malhauradament no són certs.

«La joventut palamosina —dieu— viu en una mena d'estat lletargic produít per la seva vida sedentaria i costará una mica despertar-la del seu endormiscament d'idees». Tenint en compte qu'es necessari estar despert per caure en un estat lletargic, dieu-me Juanals, vos heu vist algun jorn potser de complet deixondament espiritual en nostra vila? Jo crec que no.

Nostra vila, treballadora incansable per guanyar-se la subsistencia, no s'ha preocupat mai de coses elevades i nobles, i si solsament d'aquelles que li reporten un esplai material de més o menys moralitat; trist, però precís, és confessar-ho. I si per ventura hi ha hagut en nostra vila temps millors tocant a la part intel·lectual, la vista de l'espectacle qu'avui ofereix no

és res mes que un motiu de pessimisme, per els que per ella ens interessem. El despertar per el pogrés ja ha vingut; però els actes d'eixa nova vida s'han inclinat vers el materialisme, no vers les idees. Pot ésser, somriureu incrédul; en aquest cas, examineu, amic, al jovent, aquest mateix que vos enaltiu, però que no us escolta, i que és el fonament de vostra esperança: que feble és! Crec que si un jorn s'arriba a construir l'edifici d'aquesta reacció, d'aquest deixondament espiritual, s'enderrocará per falta de ciments fermes. Mireu als que són l'esperança del demá; no els busqueu a les sales de lectura, sinó als llocs de diversió; escolteu llurs converses; no versen sobre temes d'art o instructius, sinó sobre frivolitats; observeu llurs actes, que són l'espill de llurs esperits: no són dignes, sino imatges de la deria insana de les passions qu'els arbora. A la vista de tot aixó no podreu més que preguntar-vos, al mateix que Néstor i jo: On són les demostracions de cultura? On són els actes que demostrin una aspiració de millorament? On són les senyals del deixondament d'idees en mig d'eixos éssers que no són res mes qu'un trog de carn, perquè aquesta foragita l'esperit?

Com Néstor, us diré, amb molt sentiment, que'ls palamosins no tenen l'esperit prou educat per copsar i admirar una bella Natura: No veuen més qu'una bellesa, la carnal. El motiu? Claríssim. Els joves s'han allunyat poc a poc d'aquest brunyidor intel·lectual que supossa la lectura, i amb ella tot lo que significa espiritualitat. Repareu que no dic l'est: di, si ió la lectura. Aquell, la majoria són incapaces de fer-lo. I amb aquell allunyament qué passa? Que llur intel·ligencia és cada jorn més migrada, i llurs facultats cada volta són més atrofiades.

I en vista del espectacle del jovent d'avui, de les baixes frivolitats que acaparen llurs enteniments, creieu que vostra crida, vostra crit d'amor per les flors, serà escoltat? És necessari primer, amic, que en lloc d'escampar la llevor de les flors per la terra, s'escampi la de la cultura per l'ànima dels humans. Ja florirà la terra, ella és sempre pròdiga; però fecundem primer l'esperit de nostra vila. Aixó portará per conseqüència lo altre.

Perdoneu, amic Juanals, aquestes consideracions. Són sinceres. Repeteixo que el meu anhel seria veure nostra vila ben culte i ben conveçuda de lo que té d'ésser, però sospito, al contrari de vos, que no veurem la llum d'aquell despertar d'idees. És difícil un desenvolupament quan tota la vida ha estat un continu letarg.

EL COMTE RAÚL

Carnet d'un excursionista

LES BOIRES DEL MONTNEGRE

Les boires del Montnegre s'han fet célebres entre l'element rodamón. Molts són els que totes les vegades que hi han anat s'han topat amb la boira i els núvols negres que embolcallen la major part del temps la muntanya i els seus boscos i li donen tant del costat de marina com de l'interior l'aspecte i color que li ha donat nom.

Les boires del Montnegre són les que esquinçant-se amb les fulles que punxen com agulles dels pins i pinabets de dalt al cim hi deixen unes gotetes petites i brillants que el fret glaça i el vent fa tintillejar amb el só de les aranyes de vidrets de les esglésies i les fa caure, escampant sota la copa de cada arbre una catifa de cristall de glaç.

Són aquestes boires les que humitejen la terra grassa i negra de la muntanya i l'assahonen. I per aixó al Montnegre el bosc hi creix espés i tendre i les ginesteres ja per l'Abril hi són florides i les violetes treuen l'ull moradet entre el pedruscall del camí que tot fent zigues-zagues i graons —per on pujaven els comtes de Barcelona que anaven a caçar-hi el sengar— arriba fins a dalt la carena per entre les branques de roures, alzines i pins que l'ombrejen, i torna baixar per la vessant contraria el mig de boscos de castanyers.

A vegades aquestes boires no són les boires quietes i silencioses que per un regular besen la muntanya, sinó que s'encastellen i cobreixen tot el cel, i el vent que bufa huracanat les rebot i esquinça. Llavors el

tró udola arran de terra i retruny pels torrents i avencs de la muntanya i les branques i els arbres sembla que trontollin i els llamps enlluernen amb la seva claror esglaiadora barrejats amb unes gotes de pluja espessa grosses i pesantes que reboten amb força.

Si us atrapa una d'aquestes tempestats, que desorienten, haureu de refugiar-vos a alguna masia de parets velles i plenes de molça que trobareu perduda i silenciosa al costat d'algun camí ple de sots i de basses amb unes roderes fondes plenes de fang negre on s'encallen els carros dels carboners que hi solen tranzitar.

La tranquil·litat de la masia contrasta amb els sorolls de fora, i només hi sentireu el lladruc del gos de presa que guarda la porta, que us mirarà, al veure-us forasters, amb els ulls plens de rabia i no us deixarà entrar. Però compareixerà la masovera calmosa i grassa, amb el rostre de color de terra cuita, que amb un crit autoritari i manyac alhora farà callar-lo i llavors podreu entrar i sentar-vos a la cuina afumada, vora la llar encesa i fer-hi eixugar la vostra roba i escalfar la minestra mentres esperareu que passi la tempesta i les boires tornin a agafar l'aire suau i encalmat que tenen de natural.

I mentres deixareu aquella masia que tan bé us haurà acollit veureu que hauran nascut fontetes rialleres pel costat del camí i els castanyers s'iran escorrent i de les seves branques en penjaran gotes transparents i brillants.

I un cop a la plana, veureu el Montnegre tapat amb les seves boires eternes que s'han fet célebres entre els excursionistes.

F. JUANALS I DAGAS

Tintoreria "LOS MIL COLORES"

ANTONI GÜELL

Tenyits i rentats de tota classe de trajos i vestits i els seus similars.

Dols i altres serveis a les sis hores.

DESPATXOS:

Sabateries Velles, 8 i Progiés 31 — GIRONA

Passeig Castelar, 9 — PALAMÓS

TALLERS: Pedret, 7 — GIRONA

sempre és quelcom, i aquest quelcom, ¿qui ho dubta? És ignorat per molts dels seus actuals habitants, que ben segur que gaudiran en conèixer fets ocorreguts en llur patria i saber lo que fou i lo que actualment és.

Perpetuar els dits esdeveniments, que la feren mereixre l'ora del títol de sempre leal vila, despertar envers els mateixos l'afició en aquells que amb millors llums, claretat i abundancia de dades podran completar o esmenar els meus escrits, i tributar un record d'admiració i gratitud a En Narcís Pagés, són els motius qu'han induït al autor a publicar la present monografia històrica, quin producte destina a benefici de l'Obra de l'església parroquial de la mateixa.

L'AUTOR

(1) Llibre del mateix títol que fou editat en castellà a l'impremta de J. Franquet, de Girona, havent-nos estat concedit el permís per publicar-lo en aquest setmanari pel seu autor a qui ens plau remerciar públicament.

Floreta

a la gentil P. R.

Palamós es un verger
curull de flors i poncelles
totes flairoses i belles
que bressa'l vent.

Tu ets poncelleta qu'és bada
en eix jardinet d'amors;
tu ets la qu'encises els cors
amb la mirada.

Floreta tot just desclosa,
quan ve a dar-te sa besada
la goteta de rosada,
qu'és venturosa!

Tendre cor, d'amor encés,
l'altre cor per qui glateixes
i quin amor posseeixes,
que feliç és!

LLUIS GAI

AQUEST NÚMERO HA ESTAT REVISAT PER LA
CENSURA GOVERNATIVA.

FUTBOLERES

Ceida 4

Palamós S. C. (Reserva) 0

Poc interessant resultava aquest partit amistós, celebrat el diumenge en terreny local, entre l'actual onze del Ceida, de Sant Feliu de Guixols i el reserva del Palamós S. C.

El joc exhibit per ambdós onze fou deslluït. Hei mancà braó i conjunt, sobressortint, no més que alguna individualitat.

Ben ajudat pel vent, en la primera part dominà l'equip local. La manca de decisió en les jugades i d'oportunitat en els xuts a gol, feu esteril aquest domini.

Tantost començada la pugna ja vesllumarem certa superioritat ceidista que en la segona represa es convertí en domini absolut. La nostra impressió és que amb més interé; per part de la davantera gauxona podien aconseguir més gols.

Obtingueren els punts: Buxó (2) un en cada part; Masvidal (1) i Girona (1), en la segona part.

Sots l'arbitratje del Sr. Reig els equips adoptaren la següent alineació.

«Ceida»—: Florença, Canyet, Capdevila, Gúell, Vilata, Mollá, Feliu, Masvidal, Girona, Buxó, Albó.

«Palamós S. C.»—: Domenech, Vila, Pagés-Gich, Perpinyá, Bosacoma, Ros, Pagés, Jordi, Barti, Napoleón, Castanyé.

Els millors jugadors palamosins Bosacoma, Domenech i Pagés. Vila i Pagés-Gic, encertats a la primera part, anaren desmoralitzant-se a la segona.

R.

U. S. Figueres 4

Palamos S. C. 1

Impossibilitats de presenciar aquest encontre, no podem, avui, ressenyar-lo. Farem, però, uns lleugers comentaris al entorn del mateix.

Les circumstancies de jugar-se el partit a Figueres i de no poguer-se arrencar compler l'onze palamosí ens inclinà a creure en una victòria figuerenca. Una victòria fluixa, per un gol de diferencia.

Els nostres càlculs fallaren completament. L'equip figuerenc vencé rodonament. Causes? En primer terme la manca de Dimes i Ribera, ambdós malalts, que ja significa un gros handicap. Després la duresa —mi-

Passem balanç?

Ara que ja quasi tots els estiuejants són tornats a llurs habituals residències, podem entre nosaltres passar comptes de la temporada que acaba de finir.

L'estiueig aquest any no és estat pas gaire brillant, malgrat ésser força més llarg l'estiu si així podem expressar-nos.

Han vingut els habituals, però amb tendència a fer més curta llur estada alguns, i s'ha notat també alguna deserció que és de doldre. D'elements nous n'havem guanyats ben pocs, i en quant a personal de pas, de un dia i una nit, no se n'ha pas notat gaire afluència.

I bé, qué hem fet els palamosins per atraure forasters? Poc més o menys com en anys anteriors. Poca propaganda i poques facilitats; i en obsequi als qui són vinguts, distraccions i festes molt escasses.

Si bé hi va haver una festa de regates, el temps no la va afavorir. De sardanes i balls al carrer, que és de rigor que n'hi hagi, llevat de les verbenes de «El Port» un xic migrades però que representen un sacrifici per alguns, no s'ha fet res més a excepció d'una que altra nit que hi va haver sardanes al «Royal Sport Bar», i poca cosa més.

I d'aixó sol no n'hi ha prou, ni per fer venir gent ni per acostumar els que són vinguts. Si continuem creuats de braços perquè la nostra platja és més gran i millor que les altres, ja veiem el resultat que dona. El tenir els carrers nets, polits i sanejats gran cosa és, però encara deuen fer-se altres coses. Cal que tots hi posem el coll, a fi de que l'any que ve no ens trobem postergats i eclipsats per les platges veïnes.

*
*
*

La falta principal, i bon xic difícil de remeiar, és la manca d'ombres. Els pocs arbres que tenim no en fan més que una senzilla ombrel·la. I aixó s'ha de corregir costi el que costi. Desgraciadament no es pot pas fer de cop i volta, ja que es necessita el concurs del factor temps, i com més s'espera més mal.

Seria convenient perllongar el passeig i fer-lo més atractiu; i si fos possible com algú ha proposat, fer-ne algún altre, ja sigui el del Far, que és llástima que a quell lloc privilegiat no doni més rendiment; així com el mirador del Pedró que a més de sanejar el lloc s'hi podria fer un passeig magnífic i fresc.

Es necessita el concurs i la voluntat de tots, i així potser estimularem l'interés d'alguna persona de cabals perquè vingui, com més aviat millor, a completar l'obra d'arranjament fent-hi quelcom de nou, quelcom

de gran i d'importància, ja que encara hi ha reconeixement apropiat per lluir-s'hi una persona de gust.

Ll.

Monografia històrica

de la

Vila de Palamós

i encontorns

per

Mossén Félix Paradedda i Robert

Pròleg

Poso a la teua disposició, volgut lector, uns lleugers apunts històrics referents a la vila de Palamós.

Jo prou hauria desitjat ressenyar minuciosament tot quant de notable s'hi conté o ha tingut lloc en ella durant un període de més de cinc segles; però m'han mancat documents per a consultar, documents que tal vegada no existeixen, degut, en gran part, a les calamitoses convulsions que en tot temps ha sofert aquesta marítima i flotant població.

En remoure els vells pergamins del seu arxiu municipal, greixosos tots i inintel·ligibles els més, únicament em proposava fer-ne un estudi per al meu ús particular; però en saber posteriorment que ja molts d'ells havien estat publicats per l'eminent cronista de la mateixa En Narcís Pagés, vaig estudiar-los en ell, vaig compulsar llurs cites i vaig admirar l'improbable treball que va imposar-se al donar-les a llum.

Pròxims a quedar inutilitzats els dits pergamins per l'inexorable dalla del temps i de l'oblit, que tot ho destrueix i enmoheix, i temerós a la vegada que desapareixin les dades publicades per l'esmentat senyor, per trobar-se soltes i sense col·leccionar, com fora de desitjar; m'he determinat a fer-ne un recull i publicar-lo junt amb algunes altres dades que l'estudi, l'arxiu parroquial i el temps m'han proporcionat. D'aquesta forma, sense necessitat de fullejar gaires llibres ni revistes, el curiós lector tindrà un llibret (i) on trobar coneixements útils i així poder-se formar una idea de la marxa progressiva de Palamós a través del temps.

Poc és, repeteixo, lo que vaig a dir d'una població de tan brillant història, d'una vila que tants fets d'arme ha presenciats o verificats, d'un poble que per llur situació topogràfica tantes transformacions ha sofert, ja en els edificis, ja en llurs habitants, però quelcom

hor fóra dir brutícia— de qualques jugadors unionistes, ben corresposta per algun element palamosí. Els bruels del públic força escandalós (i diuen del nostre) que omplenava? el camp; i, per últim, la manca d'entrenament de la majoria de jugadors grocblaus. Excepció feta de tres o quatre, els demés es troven poc entrenats, sense agilitat ni resistència.

Conjuntament l'equip tampoc està ben preparat ni disciplinat. Els canvis continus de jugadors, la falta d'entesa i seguretat de la defensa i per acabar-ho d'adobar algun jugador que fa el rança, son coses que no afavoreixen pas el conjunt d'equip.

Cal, en primer terme, puix es essencialment necessari, que tothom vagi a entrenar-se. I després que el companyerisme i esperit de sacrifici mutu no manqui en cap jugador. Solsament així el nostre clup anirà endavant. Entrenem-nos, siguem bons companys, ara que s'apropa el campionat provincial. Recordem que mes d'un cercle provincial sols espera les ensopegades del nostre per comentar-les exageradament i fer-ne mofa. Doncs bé, no ho permeteu.

Palamos S. C. — *Palafrugell F. C.*

Promet ésser interessantíssim aquest encontre que tindrà lloc al camp del primer, demà, diumenge.

Els dos onzes es presentarán complerts amb la sola baixa de Martí I, pels palafrugellencs, que es trova malalt. Ribera que també està malalt es gairebé segur que podrà actuar.

En conseqüència els equips serán:

«Palafrugell F. C.»—: Martí II, Esparragó, Bussot, Castelló, Pons II, Ral, Pons I, Reixach, Bonal, Cabanes, Espada.

«Palamós S. C.»—: Porro, Dimes, Gai, Gou, Company, Ventura, Aliu, Ribera, Rosalench, Molla, Roger.

Si no pogues arrencar-se Ribera, ocuparia el seu lloc Saló.

KEEPER

Noticiari

El dissabte passat en el Royal Sport Bar hi hagué sardanes i ball de verbena per La Principal. Fou molt concorregut.

Hom diu que l'edifici fàbrica de «El Convent» ha

estat venut a un trust surer belga que es dedicarà a la fabricació de varis artícles.

El ball del Casino «El Port» del diumenge passat fou amenitzat pel quintet «Palamós». El de verbena que havia de tenir lloc el dijous hagué de suspendre's a causa de la pluja.

Ens permetem observar als nostres lectors que l'article que es publica en aquest número i que porta per títol «Les boires del Montnegre» no es refereix al Montnegre de la Selva, el que va cremar-se fa unes setmanes, sinó al Montnegre de la Maresma.

Per al dissabte vinent està anunciat el matrimonial enllaç de la bella i distingida senyoreta Maria Matas, amb el nostre distingit amic En Domenech Palet.

Rebin els pares de la feliç parella, l'acablat fabricant Sr. Miquel Palet, i el consignatari Sr. Juli Matas i senyora la nostra enhorabona, i fem voís per a que els nuvis gaudeixin eternament de la seva lluna de mel.

S. Playa Villena

Centre General de Suscripcions

Venda i subscripció a tota mena de periòdics i revistes nacionals i estrangeres.

Corresponsal de les principals editorials de Barcelona i Madrid.

Royal Sport Bar

Cervantes, 38 i 40

Begudes de marca - Servei acurat - Lloc de reunió dels aimants dels sports

MARIA ARTIACH...

Entre las perlas que hacen resaltar la hermosura de la mujer, pocas, generalmente, son verdaderas.

¿Cuál es la verdadera, la auténtica Galleta María?

Una galleta María, para ser buena, sólo ha de contener:

mantequilla riquísima

harina de primera calidad

leche pura sin desnatar

azúcar refinado superior

Y su tueste debe ser perfecto

Estos son los componentes de la Galleta María ARTIACH, ricamente tostada

PIDA VD. SIEMPRE GALLETAS

MARIA

Artiach

MARIA ARTIACH